

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoPom/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6321202736
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6321202736.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v právnej veci starostlivosti o maloletú M. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, toho času Detské krízové centrum Náruč - pomoc deťom v kríze, Prípojná 56, Žilina, zastúpenej opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno (ďalej aj len „úrad" alebo „kolízny opatrovník"), dieťa otca A., právne zastúpeného JUDr. Petrom Šramkom, advokátom so sídlom v Brezne, Štúrova 51, 977 01, a matky Q. S., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom A. K., W. XX, o návrhu kolízneho opatrovníka na nariadenie neodkladného opatrenia na dočasné zverenie maloletej do starostlivosti Detského krízového centra Náruč - pomoc deťom v kríze, Žilina, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Brezno č.k. 1PPOm/1/2021-15 zo dňa 05.10.2021, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd odvolaním napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú zveril do starostlivosti Detského krízového centra Náruč - pomoc deťom v kríze, Prípojná 56, Žilina (prvý výrok), otcovi maloletej, jej matke, alebo kolíznemu opatrovníkovi v súčinnosti s Odborným učilišťom M., M. 1, prípadne ktokoľvek kto ju má aktuálne v starostlivosti, uložil povinnosť odovzdať maloletú do starostlivosti Detského krízového centra Náruč - pomoc deťom v kríze, Prípojná 56, Žilina (druhý výrok) a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania (tretí výrok).

1.1 Z jeho dôvodov vyplýva, že dňa 05.10.2021 v čase 09.19 hod. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno doručil okresnému súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhol maloleté dieťa dočasne zveriť do starostlivosti Detského krízového centra Náruč Žilina. Maloletá spolu so svojím bratom H., narodeným XX.XX.XXXX, boli rozsudkom Okresného súdu Brezno v roku 2008 zverení do osobnej starostlivosti otca. V septembri 2021 bola maloletá hospitalizovaná v NsP Brezno; toto zdravotnícke zariadenie podalo Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno podnet na vykonanie sociálneho zisťovania z dôvodu, že v rodine maloletej nie je nič v poriadku. Zo správy ošetrujúcej lekárky vyplynulo, že maloletá počas hospitalizácie odmietla gynekologické vyšetrenie a na dotyky reagovala negatívne. Emocionálne sa naviazala na ošetrujúcu lekárku, ktorej dôverovala, ale od ostatného personálu si udržiavala odstup; lekárka uviedla, že záchvat maloletej mal stresový pôvod. Maloletá absolvovala aj psychologickú konzultáciu a bolo naplánované aj gynekologické vyšetrenie, ktoré by vylúčilo sexuálne zneužívanie. Keď maloletá M. zistila a bolo jej potvrdené, že je na gynekológii, celá sa roztriasla a opakovala, že sa o tom nesmie dozvedieť jej otec. Lekárka ju ubezpečila, že mu o tom nepovedia. Pri vyšetrení sa nechcela maloletá vyzliecť a vždy, keď sa jej chcel niekto dotknúť, trhla sa, mala problém rozopnúť si gombík na nohaviciach a z vyšetrenia ušla do svojej izby.

1.2 Sociálne zisťovanie v domácnosti maloletej bolo vykonané dňa 01.10.2021; bolo konštatované, že maloletá bola uzavretá, nechcela komunikovať, mala strach. Úrad v škole zistil, že u maloletej M. boli

spozorované zmeny v správaní: je viac uzavretá, nevie vyjadriť svoje pocity, pri pokuse o zverenie sa s problémom triednej učiteľke došlo u maloletej opakovane k záchvatu, sprevádzanému kŕčmi. Privolaná RZP maloleté dieťa zo školy previezla do NsP Brezno, kde bola maloletá hospitalizovaná.

1.3 Otec maloletej spočiatku s hospitalizáciou nesúhlasil a považoval ju za nepotrebnú. Po upozornení, že nemocnica situáciu oznámi Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, otec dal súhlas k hospitalizácii. Škola maloletej hodnotila spoluprácu s otcom ako zlú, otec odmieta komunikovať so školou, odmieta tiež ponúkanú odbornú psychologickú pomoc pre dieťa; maloletú izoluje od spolužiakov, keď majú naplánovanú spoločnú aktivitu, tak dieťa ospravedlní zo školy; pri opakovanom rozhovore učiteľky s maloletou táto uviedla, že chce ísť čím skôr z rodiny od otca, išla by aj k starej mame, ale to nemá význam, lebo otec k starej mame chodí každý piatok a nedeľu. Uviedla tiež, že teraz je stále zavretá vo svojej izbe, predtým spávala v obývacej izbe s otcom; uviedla: „odvtedy ako to robí, tak tam už nechcem spať“. Maloletá opakovane prejavuje strach, že otec sa to nesmie dozvedieť.

1.4 Okresný súd konštatoval, že v rodine je stanovená vysoká miera ohrozenia, prostredie, v ktorom sa maloletá nachádza, nie je bezpečné a stabilné, sú prítomné indikácie podozrenia zo sexuálneho zneužívania maloletej M. otcom. Maloletá má pocit zrady v blízkom vzťahu, doslovne uviedla, že otca nenávidí a chce od neho odísť. Otec maloletú nechce púšťať von, zakazuje jej kamarátov, kontroluje mobil, maloletá sa doma necíti bezpečne.

1.5 Detské krízové centrum Náruč - pomoc deťom v kríze sa špecializuje na komplexnú pomoc a poradenstvo tyraným a zneužívaním deťom. Keďže existuje podozrenie, že u maloletej môže ísť o sexuálne zneužívanie, tak práve toto zaradenie môže maloletej poskytnúť odbornú pomoc. Toto zariadenie súhlasí s prijatím maloletej do ich starostlivosti.

1.6 Súd prvej inštancie vychádzal z ustanovení §360 ods. 1, §363, §365 ods. 1,2,3,5, §367 ods.1, zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj len „C.m.p.“), §331 ods. 1, §324 ods.1,2,3, §325 ods.1, §329 ods.1,2 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj len „C.s.p.“), článku 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, zo Základných zásad čl. 5 písm. a) až c) Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej aj len „ZR“ alebo „Zákon o rodine“), a aj článku 2 ods. 1, článku 3 ods.1, článku 5, článku 9 ods. 1,3, článku 12 ods. 1,2 Dohovoru o právach dieťaťa, vyhláseným pod č. 104/1991 Zb., ktorým je Slovenská republika ako zmluvná strana Dohovoru o právach dieťaťa viazaná.

1.7 Uzavrel, že zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa vyplýva, že pri rozhodovaní o ňom súd nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej, obmedzí sa len na osvedčenie základných skutočností potrebných pre záver, z ktorého možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov; účelom neodkladného opatrenia je rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Záujem maloletého dieťaťa však musí byť pri rozhodovaní vždy dominantný.

1.8 V prejednávanom prípade maloletá pochádza zo vzťahu rodičov, spolu s bratom, o rok mladším H., ju Okresný súd Brezno rozsudkom č.k. 8P/335/2007-81 zo dňa 19.02.2008 zveril do osobnej starostlivosti otca, matku zaviazal prispievať na ich výživu výživným a upravil jej styk s maloletými deťmi; rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.04.2008. Matka sa o maloleté deti nezaujíma, nekontaktuje ich. Z otca má maloletá strach, bojí sa ho, nenávidí ho a chce od neho odísť. Keďže existuje podozrenie z trestnej činnosti otca, ktorého obeťou, resp. poškodenou má byť práve maloletá, v jej rodine je daná vysoká miera ohrozenia a maloletá nie je v bezpečí. Preto je nevyhnutné jej v tejto dobe poskytnúť komplexnú pomoc a dočasné bezpečné útočisko. Na základe týchto skutočností dospel okresný súd k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia úradu práce, sociálnych vecí a rodiny je dôvodný, preto je potrebné mu vyhovieť.

1.9 Súd prvej inštancie poučil účastníkov, že podľa §365 ods. 3 C.m.p. je uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia vykonateľné vyhlásením, a ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

1.10 O náhrade trov konania okresný súd rozhodol §52 a nasledujúcich C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti uzneseniu o neodkladnom opatrení podal včas odvolanie prostredníctvom svojho právneho zástupcu otec, pretože uznesenie trpí vadami, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Okresný súd zveril maloletú do starostlivosti Detského krízového centra Žilina napriek tomu, že neboli preukázané zákonné dôvody na tento postup a rozhodnutie súdu vychádza výlučne z podkladov a údajov od kolízneho opatrovníka, ktorý konal na základe podkladov NsP v Brezne, ako sa dozvedel otec z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Otcovi doposiaľ neboli doručené relevantné podklady z NsP Brezno, na ktoré sa odvoláva kolízny opatrovník a teda nevie a nemôže sa vyjadriť k dôvodom resp. k obsahu správy z nemocnice. Jednoznačne však

popiera akékoľvek náznaky a vyjadrenia tretích strán o tom, že by mal fyzicky, psychicky alebo inak ubližovať svojej dcére, ktorá je takmer dospelá. Priznal, že v poslednom období sa u nej prejavili rôzne formy neprirodzeného správania resp. nevysvetliteľné reakcie na bežné a obvyklé situácie. On ako otec je zodpovedný a o svoju dcéru, ktorá začala vyhľadávať „čudnú“ partiu, sa pochopiteľne bojí. Preto sa možno z pohľadu dospievajúcej dcéry javí ako prísny, kontroluje, kde a s kým sa stretáva, vyžaduje poriadok, dodržiavanie hygieny a pod. V žiadnom prípade však dcéru neobmedzuje v bežných aktivitách mladého človeka.

2.1 Poprel, žeby nekomunikoval so školou, ktorú dcéra navštevuje, a aj to, žeby mal „izolovať“ dcéru od spolužiakov, alebo že by dcéra mala byť stále zavretá vo svojej izbe. Vyjadril nepochopenie a neporozumenie nad vyjadrením maloletej (str.2 odôvodnenia uznesenia), že ... už nechce tam spávať odvtedy ako to robí ...

2.2 Priznal, že biologická matka nejaví o dcéru žiadny záujem a teda na jej výchovu je odkázaný sám na seba. Okrem toho, že pracuje, aby zabezpečil deťom životné potreby, musí zvládať aj takéto situácie, čo je niekedy preňho ťažké. Dal do pozornosti súdu stanovisko jeho syna, ktoré predložil k odvolaniu, ktorý sa k problému spontánne vyjadril a napísal, čo uznal za vhodné.

2.3 Namietol, že z odôvodnenia uznesenia vôbec nevyplývajú také skutočnosti a zákonné dôvody, z ktorých by vyplývala potreba vydať neodkladné opatrenie, odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je nedostatočné. Len všeobecné konštatovanie súdu nemôže byť dôvodom na taký závažný zásah do rodičovských práv. Navrhol odvolaciemu súdu uznesenie súdu prvej inštancie ako nezákonné zrušiť.

3. K odvolaniu otca sa vyjadril opatrovník. Odvolanie považoval za nedôvodné, pretože rozhodnutie vyňať maloletú zo starostlivosti otca a následne ju umiestniť do Detského krízového centra Náruč v Žiline, bolo v najlepšom záujme dieťaťa. Úrad postupoval v zmysle zákona č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je povinný prijať a zhodnotiť každý podnet týkajúci sa dieťaťa. Prvotný podnet úrad obdržal z Nemocnice Brezno, v ktorom bolo podozrenie, že v rodine maloletého dieťaťa sa niečo deje a maloleté dieťa môže byť ohrozené. Pracovníci nemocnice vychádzali z nevhodného až agresívneho správania otca pri prijíme maloletého dieťaťa, zo zvláštneho správania maloletej M. počas celej hospitalizácie, kde prosila svoju ošetrojúcu lekárku, aby mohla zostať v nemocnici, a nemusela sa vrátiť k otcovi domov. Maloletá v nemocnici žiadala svoju lekárku, aby si ju adoptovala, neskôr chcela, aby jej dali lieky a ona aby zomrela a mala tak už pokoj od otca, mala strach z gynekologického vyšetrenia a z toho, že by sa to mohol dozvedieť otec.

3.1 Po prepustení maloletej z nemocnice úrad vykonal neohlásené sociálne zisťovanie v rodine maloletého dieťaťa, kde sa najprv rozprávali s otcom, ktorý po celý čas pôsobil nervózne a nechcel veľmi spolupracovať a neskôr sa pracovníčka úradu rozprávala aj osamote s maloletou. Maloletá bola nervózna, vystrašená a neodpovedala na otázky, týkajúce sa otca a toho, čo sa u nich doma deje, bála sa, že ju otec bude počuť. Na papier však napísala, že otec ju búcha po zadku a jej je to nepríjemné, že chce od neho odísť a zabudnúť na všetko, čo jej urobil, chce mať inú rodinu a chce odísť do iného štátu, aby sa s otcom už nikdy nemusela stretnúť. Po odchode z bytu pracovníčka úradu počula otca, ako sa M. pýtal, či im niečo o ňom povedala.

3.2 Úrad následne vykonal pohovor s riaditeľkou a triednou učiteľkou v škole, ktorú maloletá navštevovala. Obidve sa zhodli v tom, že už je načase pomôcť maloletej, pretože ony mali už dlhšie podozrenie, že by sa u nich v rodine mohlo niečo diať. Komunikácia s otcom je podľa nich veľmi ťažká, resp. žiadna. Maloletej M. zakazuje chodiť von s kamarátmi, nepúšťa ju na žiadne školské aktivity mimo vyučovania. Maloletá už minulý rok v škole napísala do denníka, že chce odísť od otca. Už z toho vyplývalo podozrenie, avšak škola to žiadnym spôsobom neriešila.

3.3 Pri rozhovore v škole (osamote) M. sociálnej pracovníčke zopakovala to isté a vyjadrila radosť nad tým, že jej konečne už niekto naozaj chce pomôcť.

3.4 Úrad kontaktoval aj detskú lekárku maloletej, ktorá oznámila, že komunikácia s otcom bola veľmi zlá, keď boli deti menšie, teraz je to už lepšie. Maloletá M. by mala byť sledovaná na psychiatrickej ambulancii, pretože má poruchy správania a úzkostnú poruchu, avšak otec to nepovažuje za potrebné.

3.5 Otec sa v odvolaní vôbec nevyjadril k tomu, na základe čoho bolo dieťa neodkladným opatrením vyňaté z jeho starostlivosti. Vyjadril sa len, že nie je zrejmé, čo myslela maloletá M. tým, že už „tam nechce spávať odvtedy, ako to robí“. Maloletá M. pracovníčke úradu povedala, že donedávna spávala v jednej izbe s otcom, pretože podľa jeho slov, nemohli využívať jednu izbu v byte a maloletá s ním už nechcela spávať v jednej izbe odvtedy, ako ju začal búchať po zadku.

3.6 Otec po oznámení, že M. bola umiestnená do zariadenia, nereagoval normálnym a žiadúcim spôsobom, neprejavil žiadne emócie, jediné, čo povedal, bolo, že na koho pokyn bola tam umiestnená

a následne povedal, aby mu poslala kľúče od bytu. V priebehu času sa nepokúšal skontaktovať so zariadením, ani s maloletou M. a príslušným úradom. Kontaktoval ho až úrad za účelom informovania miery ohrozenia a vypracovania plánu sociálnej práce s dieťaťom.

3.7 Otec bol predvolaný aj na oddelenie úradu, kde mu bola vysvetlená a oznámená miera ohrozenia maloletej M. po jednotlivých oblastiach, v ktorých bolo zhodnocované ohrozenie. Otec nereagoval na poskytnuté informácie, vypočul si všetko a na konci oznámil len to, že podal odvolanie.

3.8 Zhodnotenie situácie dieťaťa je komplexná aktivita, ktorá v sebe zahŕňa cielené získavanie a priebežné vyhodnocovanie informácií. Pri zhodnocovaní situácií dieťaťa a rodiny úrad vychádzal z informácií, získaných z rozhovorov s maloletou s jej otcom, zo šetrenia rodinných pomerov v prostredí dieťaťa, zo spolupráce s inými subjektami (škola, poskytovateľ zdravotnej starostlivosti) a výsledkom zhodnotenia situácie bolo stanovenie vysokej miery ohrozenia maloletej. Jednotlivé oblasti posudzovania a ich zhodnotenie bolo uvedené v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a za zhodnotením v týchto oblastiach si úrad jednoznačne stojí, trvá na nich a dospel k nim po zrelej úvahe a na základe získaných informácií.

3.9 Pri zhodnotení situácie dieťaťa a rodiny boli zohľadnené prvky záujmu M. v zmysle Zákona o rodine, v zmysle článku 5 Dohovoru a úrad dospel k názoru, že otec v súčasnej dobe nedokáže vytvoriť bezpečné prostredie pre zdravý vývin maloletej, jej vývinové potreby a bezpečie boli v danom momente ohrozené, dieťa nemalo v rodine pocit bezpečia a ochrany, a preto bolo nevyhnutné ho dočasne z rodiny vyňať za účelom poskytnutia odbornej pomoci. Súčasne bol podaný podnet na otca maloletého dieťaťa na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru pre podozrenie zo spáchania trestného činu.

3.10 Ku stanovisku maloletého H. sa úrad odmietol vyjadriť, pretože bol názoru, že to nie je spontánne vyjadrenie jeho vlastných názorov. S maloletým H. bol vykonaný rozhovor v škole, kde sa nevyjadroval o svojej sestre v takom znení, ako to napísal do stanoviska k odvolaniu otca. O rozhovor s H. úrad (ÚPSVaR Brezno) požiadal o súčinnosť Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, keďže v ich územnom obvode H. navštevuje strednú školu a počas týždňa býva na internáte. Záznam o rozhovore s H. priložil k vyjadreniu.

3.11 Na základe uvedených skutočností mal opatrovník za to, že rozhodnutie prvostupňového súdu bolo správne a odôvodnené. Vydanie neodkladného opatrenia bolo potrebné, pretože bolo nutné bezodkladne upraviť pomery v záujme ochrany maloletej M., jej zdravého psychického vývinu a ochrany jej vlastnej identity. Kolízny opatrovník navrhol rozhodnutie prvostupňového súdu ako vecne správne potvrdiť s tým, že v najbližších dňoch mienil kolízny opatrovník podať aj návrh na uloženie výchovného opatrenia pobytovou formou.

3.12 Z priloženej správy z vykonaného pohovoru s maloletým H. W. zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že pohovor bol vykonaný v priestoroch Strednej priemyselnej školy dopravnej vo Zvolene, ktorú maloletý navštevuje od začiatku školského roka 2021/2022. Po oboznámení s dôvodom pohovoru a jeho vykonaním, s pohovorom súhlasil. Maloletý je tichší, menej komunikatívny, na otázky odpovedal stručne, odpovede nerozvádza. Počas celého trvania rozhovoru bol vážny, neprejavoval žiadne emócie, nemenil náladu, pôsobil pokojným a kľudným dojmom. Bolo mu vysvetlené, kde sa jeho sestra nachádza, ani po tejto informácii neprejavil žiadnu zmenu nálady. Prejav má tichší, správanie a vyjadrovanie má primerané veku. Uviedol, že má staršiu 17-ročnú sestru, žijú s otcom, mama s nimi nežije, odišla, keď on mal 5 - 6 rokov. S mamou sa nestretávajú, nekomunikujú spolu, sestra teraz nie je doma, minulý týždeň v škole odpadla, zobrali ju do nemocnice, prišli za ňou z úradu a zobrali do tábora. Sestra nejedla, a preto sa to stalo. So sestrou má dobrý vzťah, neutrálny, normálny. Otec sa o nich stará, nie je prísny, nebije ich, ani na nich veľmi nekričí; kričí, len keď si sestra vodila domov chlapcov. Otec nepije, nechodí domov opitý, nenadáva im. Žijú v 4-izbovom byte, on má vlastnú izbu a aj sestra má vlastnú izbu. On si nevšimol, že by sa otec správal ku sestre inak ako ku nemu. Otec na sestru občas kričal, pretože sa jej nechcelo robiť domáce práce. Otec nemal voči nim žiadne nevhodné čudné návrhy alebo správanie. Oco varí a stará sa o domácnosť, predtým žili u starkej a tá mu so všetkým pomáhala, chodila pre nich aj do školy. Od starkej sa presťahovali do 1-izbového bytu, to bol asi štvrták; v štvorizbovom byte bývajú asi 2 roky. So starkou má dobrý vzťah, pravidelne za ňou chodí, vedel by si predstaviť žiť so starkou, ak by sa otec nemohol o nich starať. Ďalšiu rodinu majú v Nitre a v Česku. On sa vo voľnom čase hrá na notebooku alebo ide von s kamarátmi, sestra chodila tiež von, boli na koncertoch. S otcom teraz netrávia voľný čas; keď boli malí, brával ich vlakom na výlety, na kúpaliská. Na túto školu chodí od septembra, baví ho robiť s autami, chcel by byť pretekár. Nevie, čo si má myslieť o tom, že M. je v tábore, myslí si, že to bolo kvôli tomu, že nechcela raňajkovať, všetci jej dohovárali, aby jedla. Otec by nebol schopný jej ublížiť tak, ako mu to bolo povedané. On sa sám nebojí ísť domov a nemyslí si, že by otec M. zneužíval. Ona niekedy zveličuje. Snažil sa M. telefonovať, ale má vypnutý telefón, asi jej ho zablokovali.

4. Dňa 09.11.2021 sa k doručenému odvolaniu otca vyjadrilo Detské krízové centrum Náruč Žilina (ďalej aj len „centrum“). Poukázalo na to, že prebieha komplexná diagnostika maloletej, na základe ktorej sa javí, že je potrebné maloletej poskytnúť psychologickú starostlivosť a bezpečné prostredie. U maloletej sa počas pobytu vyskytli suicidiálne myšlienky a sebapoškodzovanie, na základe ktorých bolo realizované vyšetrenie u pedopsychiatra. Maloletá verbalizovala, že sa nechce vrátiť domov k otcovi a priala si byť prijatá a žiť v novej rodine. Tému fungovania s otcom sa vyhýbala, reagovala na ňu citlivo, o otcovom možnom nevhodnom správaní v domácom prostredí odmietala hovoriť.

4.1 Z pozorovania odborného tímu centrum vyplynulo, že správanie maloletej je skôr utiahnuté s prejavmi strachu a neistoty. Podľa jej vlastných slov niektoré bežné činnosti vykonávala prvýkrát, napríklad nakupovanie, platby v obchode. Maloletú centrum hodnotilo ako dieťa s absentujúcou vzťahovou osobou a nedostatočne naplnenými citovými potrebami, preto odporučilo, aby maloletá zostala v starostlivosti zariadenia a bola jej naďalej poskytovaná špecializovaná odborná pomoc v súlade s programom centra.

4.2 Dňa 21.12.2021 centrum doručilo Okresnému súdu Brezno oznámenie, že maloletej bude umožnený prázdninový pobyt v domácom prostredí v mieste trvalého bydliska od 22.12.2021 do 09.01.2022. K pobytu sa vyjadroval odborný tím a riaditeľ Detského krízového centra Náruč, ako aj OSPOD a SK Brezno.

5. Dňa 04.11.2021 sa ohľadom maloletej vyjadrila škola - Odborné učilište internátne M. (OUI). M. bola žiačkou školy od 22.12.2011 ako žiačka Špeciálnej základnej školy internátnej (ŠZŠI), ktorá je organizačnou zložkou OUI. Od 01.09.2020 nastúpila do OUI na vzdelávanie do učebného odboru Obchodná prevádzka-príprava, skladovanie a predaj tovaru, dosiahla veľmi dobré výsledky, prospela s vyznamenaním, dochádzka bola celkom dobrá; je manuálne zručná, potrebuje však usmerňovať a povzbudzovať. Na vyučovanie sa pripravovala pravidelne v rámci svojich možností. Je tichej povahy, viac utiahnutá, rýchlo sa naviaže na dospelú osobu, ktorá jej prejaví porozumenie a pochopenie. Často rozprávala o tom, že chce od otca odísť preč.

5.1 Už v čase navštevovania ŠZŠI vedenie školy a triedna učiteľka upozorňovali otca maloletej na zmeny v správaní dieťaťa. Otec škole nenahlásil zmenu detskej ošetrojúcej lekárky, zatajil, že rodina bola v karanténe, odmietal poskytnúť aktuálnu adresu, na ktorej momentálne s dcérou býval - uvádzal adresu starej matky; odmietal so školou spoluprácu a na upozornenia triedneho učiteľa nereagoval; odmietal návrhy na odborné vyšetrenia a psychologické vyšetrenia. Na predvolanie triednej učiteľky do školy nereagoval, dostavil sa až na predvolanie riaditeľky; spolupráca a komunikácia s otcom maloletej bola náročná počas celého štúdia maloletej na škole. O maloletú sa sám od seba nezaujímal; mala zaplatené len nutné poplatky, súvisiace s výučbou, ale v prípade spoločných aktivít jej otec odmietal poskytnúť finančné prostriedky, o čom vedeli aj jej spolužiaci, z čoho bola veľmi frustrovaná a nešťastná. Maloletá hovorila, že o peniaze na výlet či exkurziu poprosí starkú. Vzniknuté neospravedlnené hodiny otec zakrýval zdravotnými problémami. O zmenách v správaní maloletej bol otec informovaný, bolo mu odporúčané psychologické vyšetrenie žiačky, čo však zamietol, že maloletá psychologu nepotrebuje.

6. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu centra, úradu, ako aj školy maloletej poprel skutkové tvrdenia, ktoré sú v jeho neprospech a boli obsahom doručených vyjadrení. Poukázal na to, že pri jeho návšteve v zariadení v Žiline mu dcéra uviedla, že už má pobalené veci a chce ísť domov, poukázala na to, že užíva liek Kventiax, ktorý podľa jej vyjadrenia má nežiadúce účinky, a to bolesti brucha a hlavy. M. súhlasila počas vianočných prázdnin so súhlasom zariadenia s pobytom uňho v A. počas celej doby od 22.12.2021 do 09.01.2022. Zdôraznil, že nie je pravda, že by dcéra nemala sama záujem vrátiť sa k otcovi, práve naopak.

6.1 Zdôraznil, že o prospech maloletej v škole sa pravidelne zaujímal, ako aj o správanie a dochádzku dcéry a komunikoval aj s triednou pani učiteľkou. Dcéra sa zúčastňovala školských aktivít a každý rok absolvovala psychologické vyšetrenie a prejavila záujem zostať bývať v rodine s otcom aj bratom.

6.2 Ku sociálnemu zisťovaniu v domácnosti poukázal, že on pôsobil pokojne a nemal žiadny problém spolupracovať a skutočnosti uvedené vo vyjadrení opatrovníka sú zavádzajúce a skreslené. On nebol prítomný pri rozhovore dcéry s pracovníčkami úradu. Zdôraznil, že dcéra má doma vlastnú detskú izbu, a teda aj súkromie, samozrejme ako otec vyžaduje určité povinnosti, pomoc v domácnosti, dodržiavanie hygieny a podobne. Detská lekárka MUDr. Kvačkajová otcovi neuviedla také skutočnosti, aké tvrdí úrad, i keď je pravda, že u dcéry sa prejavujú určité poruchy správania. Otec podal odvolanie voči uzneseniu okresného súdu a úrad nemá právomoc hodnotiť, k čomu sa otec v podanom odvolaní mal alebo nemal vyjadrovať, preto takéto tvrdenia považuje za zaujaté voči nemu. Umiestnenie dcéry do zariadenia mu úrad oznámil telefonicky a nie je zrejmé, aký spôsob reakcie otca by úrad od otca očakával a považoval za normálny a žiadúci.

6.3 Dňa 20.12.2021 bol otec vypočutý na OO PZ A. po tom, čo bolo na neho podané trestné oznámenie, kde podal vyšetrovateľom vysvetlenie a do dnešného dňa (03.01.2022) nebolo vznesené voči nemu žiadne obvinenie. Ohľadom vyjadrenia H. názoru poukázal na to, že ho napísal H. vlastnou rukou, svoj názor a tvrdenie úradu o nespontánosti je účelové.

6.4 Zotrval na vyjadrení, že nebol daný zákonný dôvod na takúto, aj keď dočasnú úpravu ohľadom maloletej, pretože k tejto úprave došlo len na základe skreslených a účelových tvrdení navrhovateľa, ku ktorým sa otec nemohol skôr vyjadriť a najmä je v záujme dcéry, aby sa vrátila domov k rodine, otcovi a bratovi, čo nakoniec vyslovila ako želanie aj ona sama.

7. Dňa 12.01.2022 doručilo vyjadrenie k vyjadreniu otca centrum. Uviedlo, že dňa 10.12.2021 sa v priestoroch zariadenia uskutočnila prípadová konferencia, ktorej sa osobne zúčastnil otec maloletej a kolízna opatrovníčka spolu s kolegyňou z OSPOD a SK Brezno. Následne prebehla asistovaná návšteva M. s jej otcom, pričom išlo o prvú návštevu otca od príchodu dieťaťa do zariadenia. M. nekriticky vyhodnotila danú situáciu a v závere návštevy si priniesla osobné veci s tým, že chce ísť domov. Zamestnanci sa jej snažili vysvetliť, že nie je možné svojvoľne opustiť zariadenie a aj samotný odchod domov, či víkendový pobyt sa musí vopred prebrať a dohodnúť. M. počas tejto situácie prechádzala do odporu až agresie voči personálu, bolo potrebné ju upokojiť. Po odchode otca zo zariadenia ostala plačlivá.

7.1 Maloletá na základe vyšetrenia u pedopsychiatra aktuálne užíva Kventiax 25mg 1-krát denne. Zamestnanci zabezpečujúci starostlivosť o Veroniku neevidujú, že by uvádzala nejaké ťažkosti spojené s užívaním tohto lieku. U dieťaťa je skôr prítomný všeobecný odpor k užívaniu liekov.

7.2 Maloletá absolvovala v čase od 22.12.2021 do 09.01.2022 vianočný pobyt v domácom prostredí. Pobyt doma prebehol bez väčších ťažkostí. Zariadenie telefonicky kontaktovalo dieťa i otca a informovalo sa o tom, ako pobyt prebieha. Rovnako prebehla osobná návšteva v domácom prostredí dieťaťa 03.01.2022. Dieťa hodnotí pobyt doma dobre.

7.3 Dieťa aktuálne verbalizuje prijatie návratu domov k otcovi a bratovi. Avšak krátko po jej prijatí do zariadenia vyjadrovala vôľu ostať v zariadení alebo ísť do novej rodiny, s otcom sa v začiatkoch pobytu odmietala kontaktovať a o návrate domov ani neuvažovala.

8. Na výzvu okresného súdu dňa 18.01.2022 zaslalo odpoveď Odborné učilište internátne vo M.. Zotrvalo na vyjadrení, že otec komunikoval počas prvého ročníka štúdia maloletej M. v OUI len prostredníctvom telefonátov, ktoré boli iniciované triednou učiteľkou; neprítomnosť žiačky na vyučovaní oznamoval otec sporadicky, v prípade spoločných aktivít ostávala M. väčšinou doma, otec ráno oznámil, že nepríde. O absenciách maloletej na vyučovaní alebo na praxi bol otec ihneď informovaný, čo dokladoval ospravedlnenkou od rodiča. Tiež bol otec informovaný o zmenách v správaní M., a to pravidelne už počas štúdia na Základnej špeciálnej škole internátnej a následne aj na OUI. Otec so školou odmietal spoluprácu a na upozornenia zo strany triednej učiteľky nereagoval. Posledné špeciálno-pedagogické vyšetrenie žiačky bolo uskutočnené v roku 2018, psychologické vyšetrenie v roku 2020. Správa z psychologického vyšetrenia z 9. ročníka sa týkala spôsobilosti pre štúdium v učebnom odbore obchodná prevádzka - príprava, predaj a skladovanie tovaru.

X.X Veronika odmietala chodiť domov, necítila sa tam dobre, zatvárala sa vo svojej izbe, nemala sa s kým porozprávať, nemohla chodiť von, otec jej zakazoval kamarátov. Rozprávala o tom, že chce od otca odísť preč, nechcela byť s ním doma, tvrdila, že to s ním dlhšie nevydrží. Chcela, aby si ju domov zobrala jej triedna učiteľka. Správanie žiačky sa výraznejšie menilo. V apríli 2021 bolo navrhnuté otcovi psychologické vyšetrenie, ktoré by zabezpečila škola, otec ho však odmietol. Otec neinformoval školu o tom, žeby žiačka brala nejaké lieky, ktoré by mohli viesť ku záchvatom alebo iným zdravotným komplikáciám. Žiačka v škole prekonala záchvat úzkosti, bola ku nej privolaná lekárska pomoc a dôkladnejšie bol prešetrený jej zdravotný stav. Celková komunikácia a spolupráca s otcom maloletej bola náročná počas celého štúdia žiačky v škole.

9. Dňa 25.01.2022 sa k vyjadreniu otca vyjadril ešte kolízny opatrovník. Nestotožnil sa s ním, nepovažoval ho za pravdivé. Zotrval na svojom vyjadrení k odvolaniu otca a poukázal na to, že otec pri prvotnom sociálnom zisťovaní v domácnosti nepôsobil pokojne, skôr nervózne, s neochotou spolupracovať, pričom veci ohľadom zdravotného stavu maloletej M. zakázal sociálnej pracovníčke napísať do správy. Rozhovor s maloletou M. bol vykonaný osamote, úrad postupoval v zmysle §21 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z.z., keďže je potrebné zisťovať predovšetkým názor dieťaťa. Maloletá M. počas rozhovoru pôsobila strnulo a nehovorila, bála sa, že ju otec bude počuť, preto svoje vyjadrenie napísala na papier. Sama povedala sociálnej pracovníčke, že spáva v izbe s otcom, pretože podľa slov otca

nemohli využívať ďalšiu izbu, o čom mal údajne rozhodnúť majiteľ bytu. Umiestnenie maloletej M. v centre oznámili jej otcovi telefonicky, pričom sa pýtal na či pokyn bola umiestnená a následne znovu telefonicky kontaktoval úrad a povedal, aby maloletej M. odkázali, nech mu pošle kľúče od bytu.

9.1 Informácia, že maloletá M. sa chce vrátiť domov, je pravdivá. Maloletá zmenila počas pobytu v zariadení svoj názor a postoj k predmetnej veci. Odmieťa skutočnosť, že by sa otca bála a že ju mal sexuálne obťažovať. Zmenu správania maloletej zaregistrovali aj pracovníčky zariadenia. Maloletá má problém s rešpektovaním pravidiel zariadenia, prejavuje svoju direktívnosť, drzosť a prchkosť. Rovnaké problémy nastali aj v škole, kde má problém rešpektovať triednu učiteľku ako autoritu, presadzuje si svoj názor, je drzá k učiteľom. Úrad odmietol akúkoľvek zaujatosť voči otcovi dieťaťa a rovnako aj tvrdenia, že úradom vyjadrené skutočnosti sú zavádzajúce, skreslené a účelové.

9.2 Na základe uvedených skutočností kolízny opatrovník má za to, že rozhodnutie prvoinštančného súdu bolo správne a odôvodnené. Vydanie neodkladného opatrenia bolo potrebné, pretože bolo nutné bezodkladne upraviť pomery v záujme ochrany maloletej, jej zdravého psychického vývinu a ochrany, jej vlastnej identity, a preto opatrovník žiadal odvolanie otca zamietnuť v plnom rozsahu a potvrdiť rozhodnutie prvoinštančného súdu ako vecne správne.

9.3 Dňa 29.11.2021 ÚPSVaR Brezno zaslal na Okresný súd Brezno návrh na uloženie výchovného opatrenia na zabezpečenie odbornej pomoci maloletemu dieťaťu pobytovou formou v Detskom krízovom centre Náruč, Zádubnie 56, Žilina najdlhšie na 6 mesiacov, ktoré je vedené na Okresnom súde Brezno pod sp.zn. 8P/102/2021, pričom termín pojednávania bol vytýčený na deň 17.02.2022. Vzhľadom na to, že odo dňa podania návrhu došlo k zásadným zmenám v správaní i tvrdeniach maloletej M. k uvedenej veci, úrad toho času na podanom návrhu nebude trvať.

10. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu ustanovenia §65 a §66 C.m.p. bez nariadenia pojednávania v súlade s §385 C.s.p. a odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle §387 ods.1,2 C.s.p. potvrdil ako vecne a právne správne.

11. Podľa §387 ods.1,2 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Zo spisového materiálu súdu prvej inštancie odvolací súd zistil, že na návrh zo dňa 05.10.2021, doručený okresnému súdu o 09.19 h., okresný súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú zveril do starostlivosti Detského krízového centra Náruč - pomoc deťom v kríze, Prípojná 56, Žilina, súčasne otcovi maloletej, jej matke, alebo kolíznemu opatrovníkovi v súčinnosti s Odborným učilišťom M., M. 1, prípadne ktokoľvek, kto má maloletú aktuálne v starostlivosti, uložil povinnosť odovzdať maloletú do starostlivosti tohto detského krízového centra a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

12.1 Z dôvodov uznesenia vyplynula predovšetkým vážna obava z ohrozenia zdravia maloletej, ktorá bola hospitalizovaná na základe privolanej RZP do školy, v nemocnici boli zistené vážne obavy, že v rodine je stanovená vysoká miera ohrozenia a že prostredie, v ktorom sa maloletá nachádza, nie je bezpečné a stabilné. Keďže existovali indikácie podozrenia zo sexuálneho zneužívania maloletej M. otcom a maloletá mala pocit zrady v blízkom vzťahu, keď doslovne uviedla, že otca nenávidí a chce od neho odísť, bola v spolupráci s ÚPSVaR A. umiestnená do Detského krízového centra Náruč - pomoc deťom v kríze, ktoré sa špecializuje na komplexnú pomoc a poradenstvo týraným a zneužívaným deťom a práve toto zaradenie môže maloletej poskytnúť odbornú pomoc; s prijatím maloletej centrum súhlasilo.

12.2 Proti uzneseniu okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý nesúhlasil s umiestnením maloletej do centra a najmä nesúhlasil s dôvodmi umiestnenia. Po doručení odvolania otca sa vyjadrovali opatrovník, centrum aj škola maloletej, v spise sú založené lekárske správy (podnet na prešetrenie pomerov), písomné vyjadrenie brata maloletej, ktorý bol aj vypočutý v škole vo Zvolene.

13. Spis bol predložený na rozhodnutie odvolaciemu súdu dňa 27.01.2022 o 11.45 h.

14. Právna úprava neodkladného opatrenia vo veciach ochrany maloletého dieťaťa v ustanovení §365 C.m.p. v zásade vychádza z právnej úpravy predbežného opatrenia. Ak sa maloleté dieťa ocitne bez akejkoľvek starostlivosti (ak dieťaťu nemá kto poskytnúť starostlivosť) alebo si to vyžaduje okamžitá ochrana jeho života, zdravia a priaznivého vývoja (ak ide o dieťa zanedbané, týrané a pod.), ak je

tu dôvodná hrozba alebo narušenie, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej alebo právnickej osoby. V uznesení o nariadení neodkladného opatrenia súd konkrétne určí osobu, do dočasnej starostlivosti ktorej sa zveruje maloletý (fyzická osoba, detský domov, krízové stredisko a pod.). V tomto ustanovení je zvýraznená osobitosť a urgentnosť prípadov, v ktorých súd musí konať okamžite a nie je vylúčené konať aj na základe akéhokoľvek podnetu. Najčastejšie súd koná na základe návrhu orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý je povinný bezodkladne podať súdu návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ak sa dieťa ocitne bez akejkolvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie alebo priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin vážne ohrozený alebo narušený (§27 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z.z.). Ak súd rozhoduje na základe návrhu, o tomto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne do 24 hodín od doručenia návrhu; v tejto lehote je súd povinný uznesenie aj vyhotoviť. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. V tomto prípade je teda uznesenie vykonateľné aj bez jeho predchádzajúceho doručenia. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia sa doručuje účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne. Prípadné podané odvolanie nemá vplyv na jeho vykonateľnosť, ktorá predpokladá povinnosť plniť na základe tohto rozhodnutia. Ak súd nariadil neodkladné opatrenie o zverení maloletého do starostlivosti fyzickej alebo právnickej osoby, zabezpečí, aby rozhodnutie bolo vykonané. Súčinnosť súdu pri odovzdaní dieťaťa do starostlivosti súdom určenej osoby poskytuje orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately; odovzdanie dieťaťa sa musí uskutočniť spôsobom primeraným veku dieťaťa a rozumovej vyspelosti dieťaťa. Potreba zabezpečenia ochrany maloletého vyplýva aj z ustanovení zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine. Sleduje sa najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine. V zmysle uvedenej zásady je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa a ohrozenie vývinu dieťaťa a pod.

15. V prejednávanom prípade boli splnené zákonné požiadavky na nariadenie neodkladného opatrenia, ako to urobil súd prvej inštancie; maloleté dieťa je na základe tohto rozhodnutia umiestnené v Detskom krízovom centre Náruč - pomoc deťom v kríze, Prípojná 56, Žilina. Podľa listinných dôkazov, zabezpečených v spise, okresný súd vychádzal len z osvedčených skutočností, ktoré v čase jeho rozhodovania jednoznačne správne viedli k rozhodnutiu, k akému dospel. Opakovaný zistený prejav vôle maloletej vyvolával nepochybné obavy z ohrozenia jej telesného aj psychického zdravia a objektívne skutočnosti, konštatované lekármi aj učiteľmi, potvrdzovali oprávnenosť týchto obáv. Správanie maloletej bolo zjavne vyvolané postojom jej otca, ktorému nemožno zazlievať aj pochybenia vo výchovných metódach, keď na svoje maloleté deti od roku 2008 zostal po odchode matky maloletých detí v podstate sám a popri zabezpečení ich všetkých základných potrieb zrejme ich citovú výchovu nepovažuje za nevyhnutnú. Avšak jeho prístup podľa vyjadrení maloletej aj podľa vnímania zdravotníckeho zariadenia, vyučujúcich aj sociálnych pracovníkov vyvolával vážne podozrenia o prekračovaní rámca zdravého a neublížujúceho postoja voči maloletej.

16. Krajský súd v zmysle platnej právnej úpravy má povinnosť vychádzať zo skutkového stavu, zisteného súdom prvej inštancie; okresný súd v prejednávannej veci, ako to vyplýva z obsahu spisu, vychádzal len z osvedčených skutočností. Nemožno súhlasiť s odvolacou námietkou otca, že je potrebné vykonať dokazovanie a že je nesprávne neprihliadať na aj iné dôkazy, ktoré je súd povinný vykonať, pretože vzhľadom na charakter neodkladného opatrenia, kde zákon ukladá povinnosť rozhodnúť súdu v lehote 24 hodín, odvolací súd (a ani okresný súd) nemá vytvorený ani časový priestor ani procesné možnosti realizovať náležité dokazovanie.

17. Nemožno však opomenúť vážnu informáciu v poslednom vyjadrení opatrovníka o tom, že podal návrh na nariadenie výchovného opatrenia v zmysle §37 ods.3 Zákona o rodine nad maloletou pobytovou formou na dobu 6 mesiacov v Detskom krízovom centre Náruč - pomoc deťom v kríze v Žiline, ktoré konanie je vedené na Okresnom súde Brezno pod sp.zn. 8P/102/2021 a v ktorom je vytyčený termín pojednávania na deň 17.02.2022; v tomto konaní, pokiaľ na návrhu úrad zotrvá, bude vykonané potrebné dokazovanie na zistenie skutočností o prípadnom (ďalšom) umiestnení maloletej v zariadení za účelom zabezpečenia odbornej pomoci pri jej výchove.

18. Súd prvej inštancie rozhodol správne, keď návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel; odvolací súd toto rozhodnutie v zmysle §387 ods.1,2 C.s.p. potvrdil, a to aj vo výroku o náhrade trov konania, osobitne odvolaním nenapadnutým.

19. O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa §52 a nasledujúcich C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

20. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods.2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).